

REPATRIJACIJA STRANIH TERORISTIČKIH BORACA IZ SIRIJE:

NAUČENE LEKCIJE IZ ZAPADNOG BALKANA

CHIARA DEDEKEN I KEVIN OSBORNE

SERIJA O ZAPADNOM BALKANU

“Nerepatrijacija državljana nije samo pitanje morala i ljudskih prava, već takođe podstiče mržnju stranih terorističkih boraca prema njihovim matičnim državama.”

ČINJENICE UKRATKO

- Za proces vraćanja ključno je da na državnom nivou postoje odgovarajuće politike i pravne procedure.
- Naše konsultacije sa uključenim stranama ukazuju da su strani teroristički borci i njihove porodice bili pogrešno informisani o tretmanu po povratku, uplašeni od regrutera ili da nisu željeli da idu u zatvor.
- Nedostatak kapaciteta i iskustva predstavlja značajan izazov u programima rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije (RRR).
- Fokusiranje na kreiranje ambijenta koji omogućava reintegraciju je područje u kojem je kredibilitet lokalnih organizacija ključan za rješavanje izazova povezanih sa stigmatizacijom povratnika, njihovih porodica i zajednicom u koju se dječaci, djevojčice, žene i muškarci reintegrišu.

Kontekst

Četiri države iz regiona Zapadnog Balkana (Kosovo, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija i Crna Gora) spadaju u deset država sa najviše stranih terorističkih boraca po glavi stanovnika.¹ Politička volja za repatrijaciju stranih terorističkih boraca i dalje je jaka, barem na Zapadnom Balkanu, uprkos usporenjima u 2020. godini zbog pandemije virusa COVID-19. U drugim dijelovima svijeta, naročito u bogatijim državama, politička volja za repatrijaciju značajno je niža. Pandemija virusa COVID-19 je dodatno ograničila napore država u smjeru repatrijacije građana koji ne krše zakon, što je manje kontraverzno pitanje nego u slučaju porodica stranih terorističkih boraca.

Države Zapadnog Balkana su nedavno nastavile repatrijacije. Grupe od devetnaest, jedanaest i 23 građana su vraćene u Albaniju, na Kosovo i u Sjevernu Makedoniju i ilustruju kako je potrebno vršiti repatrijaciju. Njihova posvećenost, liderstvo i iskustvo predstavljaju vrijednost

1 Richard Florida, “The Geography of Foreign ISIS Fighters,” Bloomberg CityLab, 10. avgust 2016., <https://www.bloomberg.com/news/articles/2016-08-10/the-geography-of-foreign-isis-fighters>.

za vlade širom svijeta. Ove vlade su pokrenule repatrijacije najvećim dijelom iz razloga moralne obaveze vraćanja žena i djece koja su izložena patnji i imale su podršku donatora iz zemalja globalnog Zapada.² Muškarci su također repatrirani, dok su se neki vraćali dobrovoljno, međutim ovaj proces obično uključuje sudski postupak i zatvaranje.

Na osnovu razgovora sa službenicima vlada i službenicima zaduženim za bezbjednost na Zapadnom Balkanu, kao i međunarodnim stručnjacima i donatorima, ova bilješka o politici pruža operativne preporuke za nastavak repatrijacije, rehabilitacije i reintegracije povratnika na osnovu naučenih lekcija iz repatrijacije na primjerima Albanije, Kosova i Sjeverne Makedonije. Podstiče globalne vlade da udvostruče napore repatrijacije i da iskoriste iskustvo vlada sa Balkana da bi vratili svoje strane terorističke borce odmah. Preporuke u ovoj bilješci o politici su relevantne za svaku državu u kojoj je moguće generisati političku volju za repatrijaciju stranih terorističkih boraca.

Važnost za politiku i praksu

Potreba za brzom repatrijacijom

Argumenti protiv repatrijacije često ističu bezbjednosne rizike povezane s rehabilitacijom i reintegracijom stranih terorističkih boraca i članova njihovih porodica. Stručnjaci, međutim, ističu veći bezbjednosni rizik država koje ne vrše repatrijaciju svojih državljana.³ Trenutna situacija u Afganistanu i činjenica da mnogi strani teroristički borci postaju plaćenici⁴ naglašavaju ovaj argument. Kampovi su bastion za radikalizaciju u smjeru nasilja te pružaju prilike regruterima iz različitih sukoba i politika da regrutuju visokokvalifikovane borce. Nerepatrijacija državljana nije samo pitanje morala i ljudskih prava, već takođe podstiče mržnju stranih terorističkih boraca prema njihovim matičnim državama.⁵

Bez obzira na pozive Ujedinjenih nacija na repatrijaciju građana, države iz kojih dolaze strani teroristički borci do sada nisu nastupile sa jedinstvenim odgovorom.⁶ Na Zapadnom Balkanu, Kosovo je lider u repatrijaciji i reintegraciji stranih terorističkih boraca. To je prva država Zapadnog Balkana koja je uspostavila pravne i institucionalne zahtjeve za repatrijaciju, rehabilitaciju i reintegraciju, što je rezultovalo repatrijacijom 110 stranih terorističkih boraca.⁷ Nedavno su Albanija i Sjeverna Makedonija također započele procese repatrijacije. Procjenjuje se da trenutno ima 86 građana Kosova, 50 građana Albanije, 130 građana Bosne i Hercegovine i 17 građana Sjeverne Makedonije u kampovima u Siriji.⁸

2 Pogledajte, na primjer: Liesbeth Van Der Heide and Audrey Alexander, "Homecoming: Considerations for Rehabilitating and Reintegrating Islamic State-Affiliated Minors" *Combating Terrorism Center at West Point*, Jun 2020., <https://ctc.usma.edu/wp-content/uploads/2020/06/Homecoming.pdf>.

3 Pogledajte, na primjer: Teuta Avdimetaj and Julie Coleman, "What EU Member States can learn from Kosovo's experience in repatriating former foreign fighters and their families," *Clingendael Institute*, Maj. 2020., https://www.clingendael.org/sites/default/files/2020-06/Policy_Brief_Kosovo_experience_repatriating_former_foreign_fighters_May_2020.pdf.

4 Chelsea Daymon, Jeanine de Roy van Zuijdwijn, and David Malet, *Career Foreign Fighters: Expertise Transmission Across Insurgencies* (Washington, D.C.: RESOLVE Network, 2020.), <https://doi.org/10.37805/ogrr2020.1.cff>.

5 Ibid

6 United Nations, "Key principles for the protection, repatriation, prosecution, rehabilitation and reintegration of women and children with links to united nations listed terrorist groups," April 2019., https://www.un.org/counterterrorism/sites/www.un.org.counterterrorism/files/key_principles-april_2019.pdf.

7 Republic of Kosovo Ministry of Justice, "Minster Tahiri: A second chance for life for children – suspects shall face justice," 20. april 2019., <https://md.rks-gov.net/page.aspx?id=2,15,2000>.

8 Na osnovu ažurirane Procjene regionalnih potreba GCERF-a iz juna 2021. koju je sprovela Atlantska inicijativa i dodatnih povratka koji su zabilježeni u julu 2021.

Proces repatrijacije: izazovi i prilike⁹

Uz minimalne razlike, proces repatrijacije u državama Zapadnog Balkana uključuje četiri faze: 1) priprema; 2) logistika; 3) rehabilitacija; 4) reintegracija; i resocijalizacija.

- **Priprema.** Za proces vraćanja ključno je da na državnom nivou postoje odgovarajuće politike i pravne procedure. Kao početnu tačku koordinacije, vlada imenuje nacionalnu tačku fokusa za Rehabilitaciju i reintegraciju (RR) i usvaja nacionalne strategije i akcione planove.¹⁰ Bez obzira na velike napore u koordinaciji, upravljanje brojnim uključenim stranama u procesu repatrijacije, uključujući državne i lokalne institucije, međunarodne organizacije i nevladine organizacije (NGO), pokazalo se izazovnim. Repatrijacije na Kosovu i u Albaniji, na primjer, pokazuju važnost uspostavljanja Standardnih operativnih procedura (SOP) za različite faze kako bi se odredile uloge, odgovornosti i rezultati uključenih učesnika. SOP treba razvijati u koordinaciji s radnicima koji su u direktnom kontaktu s povratnicima i relevantnim uključenim stranama znatno prije započinjanja povratka. SOP treba dijeliti s relevantnim strankama uz pružanje obuke.

Priprema u pritvornim i hitnim prihvatnim centrima, ili ekvivalentnim prvim tačkama dolaska za povratnike, uključuje pitanja objekata i osoblja, kao i planiranja procesa

Proces repatrijacije: Vraćanje stranih terorističkih boraca i porodica na Zapadnom Balkanu

Priprema

Priprema prije dolaska povratnika uključivala je sljedeće:

- Uspostavljanje sudskih i pravnih procedura
- Usvajanje nacionalnih RR, CT ili P/CVE strategija i akcionih planova
- Lociranje državljana u kampovima
- Ugovaranje povratka sa organima kampa
- Uspostavljanje tačke fokusa za koordinaciju RR
- Kreiranje standardnih operativnih procedura

Logistika

Logistika repatrijacije je uključivala sljedeće:

- Premještanje povratnika iz kampa Al Hol u Al Roj
- Obavještanje povratnika o procesu repatrijacije
- Repatrijacija u matičnu državu

Rehabilitacija

Podrška stranih terorističkih boraca povratnika u hitnim prihvatnim centrima i zatvorima je uključivala sljedeće:

- Medicinski i psiho-socijalni pregledi
- Identifikovanje potreba i pokretanje upravljanja slučajem
- Sudski postupci
- Inicijalna medicinska i psiho-socijalna podrška u hitnim prijemnim centrima i zatvorima

Reintegracija i resocijalizacija

Podrška u zajednici za strane terorističke borce povratnike, njihove porodice i zajednice koje ih primaju:

- Direktna podrška povratnicima u njihovim matičnim zajednicama
- Podrška zajednicama koje primaju povratnike

⁹ Informacije u ovom odjeljku su zasnovane sa razgovorima sa nacionalnim koordinatorima i službenicima za bezbjednost u Albaniji, na Kosovu i u Sjevernoj Makedoniji, kao i sa lokalnim donatorima i međunarodnim stručnjacima.

¹⁰ Između 2014. i 2015. godine, Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Srbija su ažurirale krivične zakone i donijele zakone kojima se zakonski kažnjava pridruživanje ratnim sukobima u inostranstvu. Kosovo je bila prva država koja je usvojila strategije i akcione planove kao smjernice za repatrijaciju i reintegraciju stranih terorističkih boraca povratnika, a zatim su isto učinile Albanija i Sjeverna Makedonija. Kosovo usvaja strategije od 2013. godine, odnosno od "Nacionalne strategije za reintegraciju repatriiranih lica na Kosovu". Više informacija o ovoj i ostalim strategijama dostupno je na : <https://kryeministri-ks.net/en/>. 2015. godine, Albanija je usvojila "Nacionalnu strategiju Albanije: Suzbijanje nasilnog ekstremizma". Sve informacije o pristupu Albanije prevenciji i suzbijanju nasilnog ekstremizma dostupne su na: <https://cve.gov.al/?lang=en>. 2018. godine, Sjeverna Makedonija je usvojila "Nacionalnu strategiju Republike Makedonije za suzbijanje nasilnog ekstremizma" (2018–2022) i "Nacionalnu protiterorističku strategiju Republike Makedonije" (2018–2022). Juna 2020., Sjeverna Makedonija je također usvojila i Nacionalni plan za reintegraciju, resocijalizaciju i rehabilitaciju stranih terorističkih boraca i povezanih članova porodica nakon formiranja državne radne grupe za reintegraciju. Više informacija dostupno je na: <https://vlada.mk/S>.

nakon povratka stranih terorističkih boraca i njihovih porodica. Agencije vlade su utvrdile da je odabir kvalifikovanog osoblja za prihvatne centre izazovno. Članovi osoblja često nemaju odgovarajuće jezične vještine na arapskom jeziku i lokalnim dijalektima za komunikaciju sa povratnicima, naročito sa djecom. Uslijed nedostatka iskusnih profesionalaca na pozicijama državne službe, članovi osoblja u prihvatnim centrima su često mlađi profesionalci kojima je potrebna značajna obuka i podrška. Globalni fond za angažovanje i otpornost zajednice (Global Community Engagement and Resilience Fund, GCERF) dodjeljuje grantove lokalnim organizacijama za obuku i mentorstvo državnih službenika u područjima upravljanja slučajevima, psihološke podrške, socijalnog rada, slučajeva koji uključuju traume i nasilje i posttraumatski stresni poremećaj.¹¹

Da bi pokrenule proces povratka, vlade moraju locirati svoje građane u kampovima i moraju ih identifikovati uz pomoć njihovih porodica i organa kampa. Nakon toga počinju pregovori s organima kampa o tome koji su građani spremni i voljni za repatrijaciju. Međunarodni partneri kao što su Međunarodni okret Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca uključeni su u pregovore kako bi se osiguralo poštovanje ljudskih prava te da su repatrijacije dobrovoljne. U većini slučajeva, žene i djeca imaju prioritet, iako vlade država Zapadnog Balkana pokazuju volju za repatrijaciju svih građana.

- **Logistika.** Faza logistike pokriva stvarnu repatrijaciju, često prvo iz kampa Al Hol u kamp Al Roj i zatim u matičnu državu. Vlade se oslanjaju na pomoć međunarodnih partnera ili šalju svoje bezbjednosno osoblje radi omogućavanja repatrijacije. Povratnici obično dobijaju obavještenje 24 do 48 sati prije povratka u svoje zemlje. Informacije koje strani teroristički borci i njihove porodice dobijaju u ovoj fazi su različite. Većini stranih terorističkih boraca i članovima njihovih porodica jasno je da će povratnici biti odvedeni u hitne prihvatne centre, a da će muškarcima vjerovatno biti suđeno i da će biti poslani na izdržavanje zatvorskih kazni. Izazov u ovoj fazi je ubjeđivanje stranih terorističkih boraca i njihovih porodica da se vrate.

Naše konsultacije sa uključenim stranama ukazuju da su strani teroristički borci i njihove porodice bili pogrešno informisani o tretmanu po povratku, uplašeni od regrutera ili da nisu željeli da idu u zatvor. Djelimično zbog ovoga vlade sada investiraju više vremena i energije u razgovore sa porodicama stranih terorističkih boraca u njihovim matičnim državama kako bi ojačale povjerenje i pružile garancije o tome kako će proces biti sproveden.

Drugi povratnici smatraju da je povratak kući suprotan njihovim uvjerenjima te i dalje podržavaju prvobitni razlog iz kojeg su i otišli u Siriju. Jedan od načina na koje države mogu rješavati takve izazove uključuje prvo pregovaranje o povratku visokopofilnih stranih terorističkih boraca i osiguravanje da će proces biti dobro organizovan i da će djeca biti zbrinuta.

- **Rehabilitacija.** Kada stignu na odredište, povratnici se obično zadržavaju u prihvatnim centrima oko 72 sata radi zdravstvenih i psiholoških pregleda, identifikovanja njihovih potreba, i u nekim slučajevima pokretanja sudskih postupaka. Nakon toga, faza rehabilitacije u prihvatnom centru počinje s programima prilagođenim svakom pojedinom slučaju. Tijela vlade koja su zadužena za proces rehabilitacije pokreću upravljanje slučajem da bi se procijenila i planirala podrška koju će povratnici trebati u narednim danima, sedmicama i mjesecima. U ovoj fazi dolazi do više izazova.

11 Više informacija je dostupno na internetskim stranicama Globalnog fonda za angažovanje i otpornost zajednice www.gcerf.org.

Nedostatak kapaciteta i iskustva predstavlja značajan izazov u programima rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije (RRR). Timovi zaduženi za prijemne centre i fazu reintegracije, kao što su psiholozi, socijalni radnici, medicinsko osoblje, nastavnici, čistači i pružatelji njege, često dobijaju osnovnu obuku o nasilnom ekstremizmu koju obično održavaju međunarodni ili lokalni stručnjaci (psiholozi, akademici, teolozi itd.). Međutim, često im nedostaje iskustva i stručnosti za rad sa stranim terorističkim borcima i porodicama koje se vraćaju. Vremenski pritisak na radnike koji direktno rade s povratnicima je ogroman i redovno zahtjeva rad vikendom i nakon radnog vremena. Podrška lokalnih NGO je ključna u rješavanju ovih problema na Kosovu i u Albaniji.

Potrebe povratnika po povratku, i fizičke i psihološke, bilo je teško predvidjeti zbog nedovoljnog poznavanja njihovih iskustava za vrijeme boravka u kampovima. Uključene strane u programima RR su često loše pripremljene za potrebe i izazove koje donose sljedeće faze.

- **Reintegracija i resocijalizacija.** Konačna faza uključuje reintegraciju i resocijalizaciju u društvo. Kao i u ranijim koracima, konsultacija sa porodicom povratnika je ključna za procjenu postojećeg sistema podrške za reintegraciju. Povratnici i zajednice koje ih primaju često imaju korist od podrške NGO sektora u područjima kredibiliteta i pristupa u lokalnim zajednicama. Na primjer, NGO organizacije koje financira GCERF razvijaju kapacitet lokalnih ustanova vlade i radnika koji su u direktnom kontaktu s povratnicima i njihovim porodicama i rade na poboljšanju podsticajnog ambijenta za reintegraciju u zajednice porijekla. Direktna podrška povratnicima i članovima njihovih zajednica može uključivati, bez ograničenja, psihološku podršku, religijsko savjetovanje, stručnu obuku, prilike zaposlenja, podršku u edukaciji i rekreacione aktivnosti za djecu. Fokusiranje na kreiranje ambijenta koji omogućava reintegraciju je područje u kojem je kredibilitet lokalnih organizacija ključan za rješavanje izazova povezanih sa stigmatizacijom povratnika, njihovih porodica i zajednicom u koju se dječaci, djevojčice, žene i muškarci reintegrišu.¹²

Preporuke

U zaključku, ova bilješka o politici poziva lokalne i međunarodne uključene strane da implementiraju sljedeće preporuke:

Za nacionalne vlade

- Repatrirati strane terorističke borbe, njihove porodice i djecu iz kampova na sjeveroistoku Sirije. Primjer Kosova pokazuje da repatrijacija nije dovela do porasta nasilnog ekstremizma te da se povratnici mogu uspješno reintegrirati. Vlade država Zapadnog Balkana imaju dokazano iskustvo u povratima i RRR procesu i trebaju podijeliti to iskustvo.
- Važnost pripreme podsticajnog ambijenta se ne može dovoljno naglasiti. Investirati u pripremu zajednica koje primaju povratnike, radnike koji su u direktnom kontaktu s povratnicima i procese putem dobro razvijenih akcijskih planova, SOP-ova i obuke.
- Centralizovati koordinaciju različitih uključenih strana kako bi se izbjeglo preklapanje i održavalo održivo razvijanje programa.

¹² Za više informacija posjetite www.gcerf.org.

- Identifikovati prilike za rad s lokalnim NGO sektorom koji posjeduje resurse, stručnost, znanje i pristup lokalnim zajednicama. Uključiti NGO sektor u RRR proces za povratnike. Naša iskustva iz Albanije, sa Kosova te iz Sjeverne Makedonije pokazuju da Memorandumi o razumijevanju između vlada i NGO mogu poboljšati saradnju u svim fazama RRR programa.

Za donatore i kreatore politika

- Preusmjeriti finansiranje sa čvrste bezbjednosti na RRR i prevenciju.
- Finansirati osnaživanje kapaciteta nacionalnih i lokalnih vladinih ustanova putem lokalnog NGO sektora.
- Koordinirati nacionalne i lokalne vladine ustanove u procjeni potreba stranih terorističkih boraca povratnika i njihovih porodica.
- Obezbjediti dugoročno finansiranje: više od 60 mjeseci.
- Pružiti jednaku podršku i prilike stranim terorističkim borcima povratnicima i zajednicama koje ih primaju u cilju sprječavanja stigmatizacije.

Prijedlog materijala za dodatno informiranje

Gyte, Joseph, Sara Zeiger, and Thomson Hunter. *Blueprint of a rehabilitation and reintegration centre – guiding principles for rehabilitating and reintegrating returning foreign terrorist fighters and their family members*. Abu Dhabi, Hedayah, 2020. https://www.hedayahcenter.org/resources/reports_and_publications/rftfrehabblueprint/.

Hedayah. *Smjernice i dobre prakse: Developing National P/CVE Strategies and Action Plans*. Abu Dhabi, Hedayah, 2016. <https://www.hedayahcenter.org/resources/good-practices/guidelines-good-practices-developing-national-p-cve-strategies-action-plans/>.

Hedayah. *Malta Principles for Reintegrating Returning Foreign Terrorist Fighters (FTFs)*. Abu Dhabi, Hedayah, 2019. <https://www.hedayahcenter.org/wp-content/uploads/2019/07/File-26102016223519.pdf>.

Meines, Marije, Merel Molenkamp, Omar Ramadan i Magnus Ranstorp. *RAN Manual: Responses to returnees: Foreign terrorist fighters and their families*. Radicalisation Awareness Network, 2017. https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/ran_br_a4_m10_en.pdf.

Scherrer, Amandine, Francesco Ragazzi, and Josh Walmsley. *The return of foreign fighters to EU soil – Ex-post evaluation*. Brisel: European Parliamentary Research service, 2018. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621811/EPRS_STU\(2018\)621811_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621811/EPRS_STU(2018)621811_EN.pdf).

Walkenhorst, Dennis, Till Baaken, Maximilian Ruf, Michèle Leaman, Julia Handle, and Judy Korn. *Priručnik za rehabilitaciju: Rehabilitation of radicalised and terrorist offenders for first line practitioners*. Radicalisation Awareness Network, 2020. https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2020-06/ran_rehab_manual_en.pdf

Literatura

Atlantic Initiative. "Updated Regional Needs Assessment". *Global Community Engagement and Resilience Fund*, Jun 2021.

Avdimetaj, Teuta, and Julie Coleman. "What EU Member States can learn from Kosovo's experience in repatriating former foreign fighters and their families." *Clingendael Institute*, Maj 2020. https://www.clingendael.org/sites/default/files/2020-06/Policy_Brief_Kosovo_experience_repatriating_former_foreign_fighters_May_2020.pdf.

Daymon, Chelsea, Jeanine de Roy van Zuijdewijn, and David Malet. *Career Foreign Fighters: Expertise Transmission Across Insurgencies*. Washington, D.C.: RESOLVE Network, 2020. <https://doi.org/10.37805/ogrr2020.1.cff>.

Florida, Richard. "The Geography of Foreign ISIS Fighters," *Bloomberg CityLab*, 10. avgust 2016. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2016-08-10/the-geography-of-foreign-isis-fighters>.

Republic of Kosovo Ministry of Justice. "Minster Tahiri: A second chance for life for children – suspects shall face justice." 20. april 2019. <https://md.rks-gov.net/page.aspx?id=2,15,2000>.

Ujedinjenje nacije. "Key principles for the protection, repatriation, prosecution, rehabilitation and reintegration of women and children with links to united nations listed terrorist groups." April 2019. https://www.un.org/counterterrorism/sites/www.un.org.counterterrorism/files/key_principles-april_2019.pdf.

van der Heide, Liesbeth, and Audrey Alexander. "Homegoing: Considerations for rehabilitating and reintegrating Islamic state-affiliated minors." *Combating Terrorism Centre*, June, 2020. <https://ctc.usma.edu/wp-content/uploads/2020/06/Homecoming.pdf>.

O Bilješci

Autori: Chiara Dedeken i Kevin Osborne

Chiara Dedeken je Saradnik za upravljanje portfoliom u Globalnom fondu za angažovanje i otpornost zajednice (Global Community Engagement and Resilience Fund, GCERF). Chiara radi na programima fonda GCERF zasnovanim na zajednici za rehabilitaciju, reintegraciju i resocijalizaciju stranih terorističkih boraca povratnika i njihovih porodica u državama Zapadnog Balkana.

Kevin Osborne je Regionalni menadžer i tačka fokusa za strane terorističke borce povratnike u Globalnom fondu za angažovanje i otpornost zajednice (Global Community Engagement and Resilience Fund, GCERF). Kevin nadgleda portfolio fonda GCERF za Zapadni Balkan i zadužen je za rad fonda GCERF sa stranim terorističkim borcima na globalnoj razini.

I Chiara i Kevin žive u Ženevi, Švicarska, rade u Sekretarijatu GCERF i često putuju na Zapadni Balkan.

Stavovi izneseni u ovoj publikaciji predstavljaju mišljenje autora. Oni nužno ne odražavaju stavove organizacije RESOLVE Network, Instituta za mir SAD ili bilo kojeg organa vlasti SAD-a.

RESOLVE NETWORK

better research • informed practice • improved policy on violent extremism.

www.resolvenet.org

RESOLVE djeluje u sastavu organizacije U.S. Institute of Peace uz naslanjanje na višedecenijsko naslijeđe Instituta na polju predanog angažmana u zajednicama pogođenim sukobom.

